

.....
(pieczęć szkoły)

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W ZESPOLE SZKÓŁ PUBLICZNYCH W SKARSZEWACH

Podstawy prawne:

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)*
2. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)*
3. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)*
4. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)*
5. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900)*
6. *Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)*
7. *Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120, poz. 526)*
8. *Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012, poz. 1169)*

Spis treści

Rozdział 1

Informacje ogólne

1. Wprowadzenie
2. Słowniczek pojęć

Rozdział 2

Zasady ochrony dzieci/małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Zespole Szkół Publicznych Skarszewach

2.1. Zadania pracowników Zespołu Szkół Publicznych w Skarszewach w zakresie ochrony małoletnich.

2.2. Zasady zatrudniania pracowników w Zespole Szkół Publicznych oraz dopuszczania do kontaktu innych osób z małoletnimi.

2.3. Zasady bezpiecznych relacji uczniów i personelu szkoły.

2.3.1 Kontakt fizyczny z dzieckiem

2.3.2 Komunikacja werbalna z dzieckiem

2.3.3 Równe traktowanie uczniów

2.3.4 Kontakty bezpośrednie i online z dzieckiem

2.3.5 Czynności higieniczno-pielęgnacyjne

2.3.6 Dyscyplinowanie dziecka

2.4. Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

2.5. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

2.5.1 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

2.5.2 Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę

2.5.3 Zasada i procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi

Rozdział 3

Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

3.1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej.

3.1.1 Definicja przemocy domowej

- 3.1.2 Rodzaje przemocy domowej
- 3.1.3 Rozpoznawanie przemocy wobec ucznia
- 3.1.4 Procedura postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej
- 3.2. Zasady i procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego
 - 3.2.1. Zasady i procedury postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy”.
 - 3.2.2. Zasady i procedury postępowania w przypadku nawiązania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią.
 - 3.2.3. Zasady i procedury postępowania w przypadku informacji o sekstingu, prowokacyjnych zachowaniach i aktywności seksualnej w celu osiągnięcia dochodu przez małoletnich.
- 3.3. Procedura podejmowania interwencji w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika Zespołu Szkół Publicznych w Skarszewach.
- 3.4. Procedura postępowania przy otrzymaniu zgłoszenia, że dziecko jest ofiarą przemocy rówieśniczej.
- 3.5. Procedura postępowania przy otrzymaniu zgłoszenia, że dziecko jest ofiarą przemocy poza szkołą.
- 3.6. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

Rozdział 4

Organizacja procesu ochrony małoletnich w Zespole Szkół Publicznych w Skarszewach.

- 4.1. Podział obowiązków w zakresie wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”.
 - 4.1.1 Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone
- 4.2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania „Standardów ochrony małoletnich”, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.
- 4.3. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
- 4.4. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji.
- 4.5. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- 4.6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym standardów ochrony małoletnich.
- 4.7. Zasady i sposób udostępniania małoletnim standardów ochrony małoletnich.
- 4.8. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów.

Rozdział 1

Informacje ogólne

1. WPROWADZENIE

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania

w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.

Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę uczniów /wychowanków przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

- w Zespole Szkół Publicznych nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy,
- podejmowane w szkole postępowania nie naruszają praw dziecka, praw człowieka, praw ucznia określonych w statucie szkoły oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych w szkole działań,
- rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w szkole.

2. SŁOWNICZEK POJĘĆ

Ilekoć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

- 1) *małoletnim (dziecku, uczniu, wychowanku)* – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 2) *personelu* – należy przez to rozumieć każdego pracownika w Zespole Szkół Publicznych, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi/dziećmi;
- 3) *dyrektorze* – należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Szkół Publicznych;
- 4) *rodzicu* – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego dziecka/małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- 5) *opiekunie prawnym dziecka/małoletniego* – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;
- 6) *„osobie najbliższej dziecku”* – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez dziecko/małoletniego;
- 7) *przemocy fizycznej* – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
- 8) *przemocy seksualnej* – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
- 9) *przemocy psychicznej* – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;

- 10) *zaniechanie* – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;
- 11) *przemocy domowej* – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 12) *osobie stosującej przemoc domową* – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
- 13) *świadku przemocy domowej* – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rozdział 2

Zasady ochrony dzieci/maleoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Zespole Szkół Publicznych w Skarszewach.

2.1. Zadania pracowników Zespołu Szkół Publicznych w Skarszewach w zakresie ochrony małoletnich.

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci.
2. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo dzieci zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi placówki w tym Standardami Ochrony Małoletnich.

2.2. Zasady zatrudniania pracowników w Zespole Szkół Publicznych oraz dopuszczania do kontaktu innych osób z małoletnimi.

1. Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Karta Nauczyciela, Kodeks pracy) oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:

- 1) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- 2) w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym praktykantów i wolontariuszy dopuszczonych do pracy z uczniami zaświadczenie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;
- 3) w przypadku zatrudnienia każdej osoby w szkole/placówce i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z uczniami/ dziećmi i opieki, z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń, w przypadku, gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole/placówce w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.

2.3. Zasady bezpiecznych relacji uczniów i personelu szkoły.

Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem określają, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z dziećmi. Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do realiów funkcjonowania szkoły i dotyczą następujących obszarów:

2.3.1. Kontakt fizyczny z dzieckiem

Kontakt fizyczny z dzieckiem jest zjawiskiem nieuchronnym. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności i godności dziecka.

Przykładowe formy takiego kontaktu, to:

- pomoc w czynnościach związanych z wyjściem na spacer,
- odprowadzeniem do świetlicy lub na pływalnię,
- w zajęciach pozalekcyjnych

- pomoc w czynnościach pielęgnacyjnych, higienicznych u dzieci młodszych lub uczniów z niepełnosprawnościami (w zależności od potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności),
- reagowanie na potrzeby emocjonalne szczególnie dziecka młodszego np. poprzez przytulenie się do dorosłego, etc; kontakty tego typu powinny mieć miejsce najlepiej w obecności osób trzecich, przestrzeniach otwartych, pomieszczeniach monitorowanych, co w razie wątpliwości służyć powinno ich obiektywizacji,
- stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących: konfliktów pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie),
- działań z zakresu pomocy przedmedycznej,
- zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.). Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:
- przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie, spoliczkowanie, itd.),
- erotyzowania relacji (flirt, dwuznaczny żart, rozmowa, czy choćby wyzywające spojrzenie),
- seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne);

2.3.2. Komunikacja werbalna z dzieckiem

Komunikacja werbalna z dzieckiem powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. Komunikacja nie powinna:

- wzbudzać w dziecku poczucia zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk),
- obniżać i niszczyć poczucia wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
- upokarzać (publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie),
- naruszać granic (obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym);

2.3.3. Równe traktowanie uczniów

Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego ucznia bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość. Równe traktowanie oznacza, że niedozwolone jest:

- wyłączenie skupiania uwagi na wybranych dzieciach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
- nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,
- nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań, nieadekwatne do możliwości i wieku,
- zwalnianie z wykonywania obowiązków w nieuzasadnionych sytuacjach,

2.3.4. Kontakty bezpośrednie i online z dzieckiem

Kontakty bezpośrednie i online poza placówką powinny być:

- ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo wychowawczych (np. realizacja zajęć sportowych na basenie, towarzyszenie w realizowanych poza szkołą ważnych dla dziecka wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, zorganizowane przez placówkę wyjazdowe formy itd.),
- odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu szkolnego
- niedopuszczalne jest utrzymywanie takich kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.

2.3.5. Czynności higieniczno - pielęgnacyjne:

Czynności higieniczno-pielęgnacyjne:

- mają służyć przede wszystkim higienie osobistej i zdrowiu,
- wykonywane w odpowiednich warunkach zapewniających uszanowanie intymności w tego typu czynnościach, w szatniach w których przebierają się dzieci (poza okryciami wierzchnimi) pomoc otrzymują jedynie od pracowników placówki,
- niedozwolone są zachowania obcesowe naruszające prywatność i intymność.

2.3.6. Dyscyplinowanie dziecka

Dyscyplinowanie dziecka definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej” komunikujące dzieciom, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i/lub nieefektywna; dyscyplina ma pobudzać do uczenia się, a nie powodować krzywdę dziecka; wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji. Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:

- fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie; uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych; pozbawianie snu, pokarmu, ekspozycja na zimno, ciepło itp.; prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),
- psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, wzbudzanie poczucia winy, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne i rodziny).

2.4. Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi określają, jakie zachowania oraz umiejętności są kształtowane i pożądane w relacjach rówieśniczych, a także w jaki sposób uczniowie mają radzić sobie w sytuacjach odbieranych przez nich jako trudne. Relacje rówieśnicze docelowo powinny być oparte na szacunku, tolerancji i akceptacji różnorodności, umiejętności współistnienia oraz współdziałania nad realizacją określonych celów. Każde dziecko powinno być świadome gdzie może szukać pomocy gdy doświadcza krzywdzenia oraz rozwijać u siebie postawę asertywną.

Bycie krzywdzonym to doświadczanie wszelkich zachowań mających znamiona przemocowe tzn.:

- wykorzystujących przewagę nad drugą osobą,
- naruszanie praw bez możliwości obrony,
- wyrządzanie krzywdy fizycznej lub psychicznej,
- intencjonalne wywoływanie cierpienia i złego samopoczucia.

Za zachowania niedozwolone w szczególności uznaje się:

- Przemoc fizyczna, w tym:
 - a) bicie,
 - b) kopanie,
 - c) plucie,
 - d) szarpanie,
 - e) popychanie,
 - f) obezwładnianie,
 - g) niszczenie bądź kradzież rzeczy

- Przemoc werbalna, w tym:
 - a) przezywanie,
 - b) ośmieszanie,
 - c) krzyki,
 - d) wulgarne słowa,
 - e) plotkowanie,
 - f) sarkazm,
 - Przemoc relacyjna, w tym:
 - a) wykluczenie z grona,
 - b) izolowanie,
 - c) obniżanie czyjegoś statusu w grupie,
 - d) manipulowanie klasowymi relacjami,
 - e) nastawianie przeciwko innym,
 - f) krytykowanie,
 - g) poniżanie,
 - h) wszelkie formy przemocy i nadużyć seksualnych.
 - Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w tym:
 - a) hejt,
 - b) straszenie,
 - c) poniżanie,
 - d) podszywanie się,
 - e) sexting,
 - f) phishing oraz podszywanie się pod inne osoby,
 - g) wykluczenie,
 - h) robienie, publikowanie, rozsyłanie, przerabianie zdjęć lub filmów bez zgody.

2.5. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

2.5.1. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich

prawidłowego rozwoju. W szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest tylko pod nadzorem nauczyciela w czasie zajęć komputerowych oraz świetlicowych lub innych zajęć lekcyjnych.

3. Nauczyciele sprawujący nadzór nad zajęciami wymienionymi w/w punkcie, mają obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

4. Osoba odpowiedzialna za połączenie z Internetem zapewnia na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie placówki zainstalowane i aktualizowane:

- a. oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
- b. oprogramowanie monitorujące korzystanie przez dzieci z Internetu,
- c. oprogramowanie antywirusowe

5. W celu ochrony dzieci przed kontaktem z niebezpiecznymi treściami z Internetu od roku szkolnego 2024/2025, na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z telefonów komórkowych, tabletów, smartfonów i innych urządzeń multimedialnych, a tym samym korzystania z Internetu poprzez to narzędzie. Zakaz ten nie dotyczy korzystania z w/w urządzeń pod nadzorem nauczyciela do celów edukacyjnych podczas zajęć. Uczniowie mogą również wykorzystać swój telefon komórkowy tylko w celu skontaktowania się z rodzicami w pilnej sprawie i tylko za zgodą nauczyciela.

6. W przypadku przyłapania na niedozwolonym użyciu urządzenia, wymienionego w pkt. 6, uczeń jest zobowiązany do wyłączenia i schowania do plecaka bądź zdeponowania w sekretariacie szkoły. W wypadku dwukrotnego powtórzenia wyciągnięcie kar statutowych.

7. Na początku każdego roku szkolnego uczniowie zapoznawani są ze szczegółowymi zasadami dostępu dzieci do Internetu.

8. W przypadku wykorzystywania przez ucznia w niewłaściwy sposób szkolnego sprzętu komputerowego, stosowania Internetu w krzywdzący inny sposób, szkoła ma prawo zastosować wobec niego konsekwencje przewidziane w Statucie szkoły oraz jest zobowiązana poinformować o tym zachowaniu rodziców/ opiekunów prawnych. Zasada ta dotyczy także zachowania poza szkołą, szczególnie jeśli ma szkodliwy wpływ na uczniów.

9. W przypadku ujawnienia sytuacji, w której uczeń został ofiarą cyberprzemocy, pracownicy szkoły podejmują działania mające na celu wsparcie małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

2.5.2. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.

1. Każdorazowo decyzję o zabranii telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik wycieczki w porozumieniu z wychowawcami klas oraz za zgodą rodziców i na ich odpowiedzialność. Nie dotyczy to uczniów chorych przewlekłe, których choroba wymaga skorzystania z aplikacji telefonicznej.
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
3. Podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (teatr, kino, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, lekcja w terenie, konkursy, zawody sportowe itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku.

2.5.3. Zasada i procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi:

Za treści szkodliwe rozumiemy materiały, które mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy lub promują niebezpieczne zachowania. Zalicza się do nich:

- treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia,
- treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, deformacje ciała,
- treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia,
- treści dyskryminacyjne nawołujące do wrogości, w tym mowa nienawiści,

1. Aby zapewnić dziecku bezpieczeństwo najważniejsze jest:
 - a. ustalenie zasad korzystania z Internetu,
 - b. odpowiedni poziom wiedzy rodziców/opiekunów,
 - c. poinformowanie rodziców/opiekunów o narzędziach, które mogą zapewnić dziecku bezpieczeństwo (kontrola rodzicielska),
 - d. Odpowiednie edukowanie dziecka.

Procedura reagowania, jeśli dziecko ma kontakt z treściami szkodliwymi:

1. Nauczyciel otrzymujący zgłoszenie zabezpiecza w miarę możliwości materiał będący dowodem naruszenia prawa;
2. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia Wychowawcę, który w porozumieniu ze szkolnym specjalistą ustala dalsze działania o charakterze interwencyjnym, wychowawczym itp.

3. Wychowawca wspólnie ze szkolnym specjalistą analizuje sytuację i podejmuje decyzję o:
 - a. spotkaniu indywidualnym z rodzicami/opiekunami,
 - b. poinformowaniu Dyrektora szkoły o kontakcie dziecka z treściami szkodliwymi,
 - c. Konieczności konsultacji ze specjalistą szkolnym (pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem) w celu ustalenia dalszych działań.
4. W przypadku treści pornograficznych dot. Małoletnich powiadamia Dyrektora o konieczności poinformowania organów ścigania.
5. W przypadku pozostałych treści szkodliwych, Dyrektor podejmuje decyzje dotyczącą powiadomienia innych instytucji/organów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Rozdział 3

Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

3.1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej

3.1.1. Definicja przemocy domowej

Pod pojęciem „przemoc domowa” – należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3.1.2. Rodzaje przemocy domowej

- *przemoc fizyczna* – to każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka. Często powoduje różnego rodzaju urazy.

- *przemoc psychiczna* („maltretowanie psychiczne”¹) – to powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic nie warte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych.

Wyróżnia się sześć form maltretowania psychicznego:

1. odtrącanie (werbalne i niewerbalne wrogie odrzucanie lub poniżanie),
2. zastraszanie,
3. wyzyskiwanie/przekupstwo;
4. odmowa reakcji emocjonalnych (ignorowanie potrzeb dziecka, nieokazywanie pozytywnych uczuć, brak emocji w interakcji z dzieckiem),
5. izolowanie (odmawianie dziecku kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi),
6. zaniedbywanie rozwoju umysłowego, nauki, zdrowia, opieki medycznej.

Krzywdzenie psychiczne dziecka to kategoria, w której najczęściej nie ma widocznych dowodów winy sprawcy.

Występują natomiast u dziecka objawy jako konsekwencja tego rodzaju przemocy. Podstawowym narzędziem zatrzymania przemocy psychicznej jest praca z rodziną, która odbywać się może w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

- *przemoc seksualna* – według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc seksualna to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby.

Aktywność taka może obejmować:

1. nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
 2. wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
 3. wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.
- *zaniedbywanie* – to jedna z form krzywdzenia dziecka polegająca na incydentalnym bądź chronicznym niezaspokajaniu jego potrzeb oraz nierespektowaniu podstawowych praw, powodująca zaburzenia jego zdrowia, a także generująca trudności rozwojowe (prof. Maria Kolankiewicz).

Ta forma przemocy wskazuje na potrzebę szerszej diagnozy systemu rodzinnego pod kątem wydolności wychowawczej rodziców.

¹ Za definicją Amerykańskiego Stowarzyszenia Profesjonalistów Przeciwdziałających Krzywdzeniu Dzieci

3.1.3. Rozpoznawanie przemocy wobec ucznia

Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:

- ujawnienie przez dziecko przemocy domowej,
- informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy,
- analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka,
- ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.

Ujawnienie przez dziecko przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy dziecko poinformuje pracownika szkoły o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych. Ujawnienie jest dla dziecka bardzo trudnym momentem, świadczy o dużym doznawanym bólu i determinacji.

Fakt ujawnienia nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika szkoły, wymaga zareagowania!

Informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy w rodzinie

Informacje o krzywdzeniu dziecka/małoletniego mogą pochodzić od bezpośrednich świadków przemocy, np. od rodzica niekrzywdzącego, rodzeństwa, kolegi, koleżanki, sąsiada, osoby z dalszej rodziny dziecka, przypadkowego świadka przemocy.

W każdym przypadku informacje o przemocy wobec dziecka wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełną odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w niniejszej procedurze.

Podobnie jak w przypadku ujawnienia przemocy przez samo dziecko, pracownik nie dokonuje oceny wiarygodności podawanych informacji. Zobowiązany jest do zareagowania na taki sygnał.

Fakt ujawnienia przemocy przez osoby inne nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika szkoły, wymaga zareagowania!

3.1.4. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej.

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej, nauczyciel lub pielęgniarka szkolna wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” zobowiązany jest każdy nauczyciel oraz pielęgniarka szkolna, który jako pierwszy poweźmie informację o uzasadnionym podejrzeniu stosowania przemocy domowej lub w przypadku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Formy przemocy to wszystkie zachowania wymienione we wzorze formularza „Niebieska Karta – A” Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

3. Nauczyciel/pielęgniarka szkolna wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów.
4. Nauczyciel/pielęgniarka szkolna wypełnia formularz „Niebieska Karta – A” w obecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej.
5. W przypadku, gdy osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, lub osoba nieporadna ze względu na wiek, stan psychiczny lub fizyczny, działania w ramach procedury nauczyciel realizuje zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów.
6. W przypadku, gdy działanie lub zaniechanie o charakterze przemocy domowej wykazuje osoba, która nie uzyskała pełnoletniości, a jej zachowanie wyczerpuje znamiona czynu karalnego lub okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, nauczyciel podejmuje wobec tej osoby działania określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700). Formularza „Niebieska karta – A” nie wypełnia się.
7. Nauczyciel, po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A”, przekazuje osobie doznającej przemocy domowej formularz „Niebieska Karta – B”, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów. Fakt przekazania formularza „Niebieska Karta – B” nauczyciel dokumentuje w części XII formularza „Niebieska Karta – A”, poprzez zaznaczenie w tabeli znaku „X” w odpowiednim polu.
8. W przypadku, gdy osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni lub osoba nieporadna ze względu na wiek, stan psychiczny lub fizyczny, nauczyciel przekazuje formularz „Niebieska Karta – B” osobom uprawnionym.
9. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A”(oryginał) zostaje przekazany niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przez osobę uczestniczącą w założeniu NK do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego. Kopia zostaje w dokumentacji prowadzonej zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazie akt.
10. W przypadku ujawnienia sytuacji, w której uczeń został ofiarą przemocy domowej, Dyrektor powołuje zespół, który podejmuje działania zgodne z zasadami ustalania indywidualnego planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
11. W przypadku uzasadnionego stwierdzenia zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej nauczyciel zawiadamia Dyrektora/Wicedyrektora Szkoły, który zawiadamia policję oraz niezwłocznie powiadamia Sąd Rodzinny.

3.2. Zasady i procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego.

3.2.1. Zasady i procedury postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy”

Postanowienia ogólne

1. Zespół prowadzi działania profilaktyczne uświadamiające całej społeczności szkolnej zasady korzystania i zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych.
2. Niniejsze procedury zawierają zasady postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia cyberprzemocy.
3. Z niniejszymi procedurami zapoznawani są uczniowie naszej szkoły oraz ich rodzice (opiekunowie).
4. O obowiązujących procedurach w przypadku cyberprzemocy wychowawcy informują rodziców (opiekunów) na spotkaniach z rodzicami oraz uczniów podczas zajęć z wychowawcą. Rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie podpisów w dokumentacji szkoły.
5. Poniższe procedury są dostępne w bibliotece szkolnej oraz publikowane są w serwisie internetowym szkoły.

Opis procedury reagowania szkoły na ujawnienie cyberprzemocy

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole jest jednym z najważniejszych zadań placówki oświatowej. Ujawnienie zjawiska cyberprzemocy wymaga podjęcia w szkole konkretnych działań interwencyjnych.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

- 1) Osobami, które mogą zgłosić o podejrzeniu lub zaistnieniu cyberprzemocy mogą być:
 - a) poszkodowany uczeń (ofiara),
 - b) jego rodzice (opiekunowie),
 - c) inni uczniowie,
 - d) świadkowie zdarzenia,
 - e) nauczyciele.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

- 1) W szkole zgłaszanie wypadków cyberprzemocy odbywa się według następującej zasady:
 - a) uczeń – ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje wychowawcę klasy lub w wypadku jego nieobecności szkolnego specjalistę lub dyrektora szkoły o wystąpieniu takiego zjawiska,
 - b) jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację do wychowawcy klasy lub szkolnego specjalisty,
 - c) o wystąpieniu zjawiska cyberprzemocy zostaje powiadomiony Dyrektor szkoły.

3. Zabezpieczenie dowodów

- 1) W miarę możliwości postarać się zabezpieczyć dowody cyberprzemocy.

4. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

- 1) W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania:
 - a) przeprowadzenie rozmowy z uczniem – sprawcą o jego zachowaniu,
 - b) celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
 - c) sprawca powinien dostać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy,
 - d) należy z uczniem omówić skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, jakie zostaną wobec niego zastosowane,
 - e) sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci,
 - f) wobec sprawcy zostaną wyciągnięte konsekwencje zgodne ze statutem szkoły,
 - g) rodzice sprawcy powinni być powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z propozycją działań dotyczącą ich dziecka.

5. Działania wobec ofiary cyberprzemocy.

- 1) Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno- pedagogiczną.
- 2) Bardzo ważne jest monitorowanie sytuacji ucznia w kierunku, czy nie są stosowane wobec niego żadne akty odwetu. Rodzice dziecka muszą być poinformowani o zdarzeniu i muszą dostać wsparcie i poradę za strony szkoły.

6. Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie.

- 1) Ważne jest, by w wyniku interwencji nie narażać świadka na groźby i zdarzenia ze strony sprawcy. Całe postępowanie powinno być prowadzone w sposób bardzo dyskretny i poufny. Jeżeli tak nie będzie, to dziecko może bać się, że wobec niego też może wystąpić takie zdarzenie i zostanie nazwany „donosicielem”. Dlatego podczas takiej rozmowy pedagog, wychowawca, dyrektor powinien wzbudzić swoim zachowaniem zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa, wykazać zrozumienie i empatię. Należy powiedzieć uczniowi, że postąpił właściwie, że wymagało to od niego odwagi. Należy zapewnić go o dyskrecji i nie ujawniać jego danych osobowych (chyba, że jest to na prośbę policji).

7. Powiadomienie sądu rodzinnego i policji

- 1) W przypadku, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń - sprawca nie zaniechał dotychczasowego postępowania, konieczne jest zawiadomienie o sprawie sądu rodzinnego, w szczególności, kiedy pojawiają się informacje o innych przejawach demoralizacji ucznia. Podobnie postępuje się, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne środki, a uczeń nie wykazuje poprawy zachowania.

3.2.2. Zasady i procedury postępowania w przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Przyjęcie zgłoszenia, ustalenie okoliczności i sposób postępowania:

1. Osobami najczęściej zgłaszającymi omawiany problem są rodzice/opiekunowie prawni dziecka lub osoby „ścigające pedofili”. W pierwszym przypadku informacja trafia najpierw do szkół, w drugim – na policję. Zdarza się, że informacja uzyskiwana jest ze środowiska rówieśników ofiary.
2. Należy poinformować dyrektora, wychowawcę i przeprowadzić rozmowę z uczniem – zebrać informacje na temat sytuacji uwodzenia, jego formy, miejsca wystąpienia, czasu trwania i ofiary.
3. Należy zabezpieczyć w szkole w miarę możliwości dowody działania dorosłego sprawcy uwodzenia (zapisy rozmów w komunikatorach czy na portalach społecznościowych, zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail)
4. Jednocześnie należy powiadomić rodziców, podjąć z nimi współpracę w celu udzielenia wsparcia dziecku.
5. W przypadku naruszenia prawa podjąć interwencję prawną.
6. Monitorować sytuację związaną ze wsparciem poszkodowanego ucznia.

3.2.3. Zasady i procedury postępowania w przypadku informacji o sekstingu, prowokacyjnych zachowaniach i aktywności seksualnej w celu osiągnięcia dochodu przez małoletnich

Seksting to przesyłanie wiadomości drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub z wykorzystaniem różnych aplikacji i komunikatorów albo publikowanie np. na portalach (społecznościowych) prywatnych treści, głównie zdjęć lub filmów, o kontekście seksualnym, erotycznym. ofiary. W przypadku sekstingu zgłoszeń dokonują głównie rodzice lub opiekunowie prawni dziecka. Czasami informacja dociera do szkoły bezpośrednio od ucznia lub z grona bliskich znajomych dziecka. W rzadkich wypadkach nauczyciele i inni pracownicy szkoły sami identyfikują takie zdarzenia w sieci.

Wyróżniamy 3 podstawowe rodzaje sekstingu, które skutkują koniecznością realizacji zmodyfikowanych procedur reagowania:

Rodzaj 1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.

Rodzaj 2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie.

Rodzaj 3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób (bez względu na intencje) i na tym tle dochodzi do cyberprzemocy.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

1. Należy porozmawiać z uczniem/uczennicą, których dotyczy zdarzenie sekstingu/prowokacyjnych zachowań.
2. Identyfikacja sprawcy będzie możliwa przede wszystkim dzięki (w miarę możliwości) zabezpieczeniu dowodów – przesyłanych zdjęć czy zrzutów ekranów portali, w których opublikowano zdjęcie(-a).
3. Zidentyfikowani małoletni sprawcy sekstingu winni zostać wezwani do dyrekcji szkoły, gdzie zostaną im przedstawione dowody ich aktywności. Niezależnie od zakresu negatywnych zachowań i działań, wszyscy sprawcy powinni otrzymać wsparcie pedagogiczne i psychologiczne. Konieczne są także rozmowy ze sprawcami w obecności ich rodziców zaproszonych do szkoły.
4. Dalsze działania poza zapewnieniem wsparcia i opieki psychologiczno-pedagogicznej nie są konieczne, jednak istotne jest pouczenie sprawców zdarzenia, że dalsze rozpowszechnianie materiałów może być nielegalne i będzie miało poważniejsze konsekwencje, w tym prawne.
5. Niektóre tego typu materiały mogą zostać uznane za pornograficzne, w takim wypadku na dyrektora szkoły/placówki ciąży obowiązek zgłoszenia incydentu policji.

Rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich jest przestępstwem ściganym z urzędu, dlatego też dyrektor szkoły/placówki jest zobowiązany do zgłoszenia incydentu policji i/ lub do sądu rodzinnego. Wszelkie działania wobec sprawców incydentu powinny być podejmowane w porozumieniu z ich rodzicami lub opiekunami prawnymi.

6. W sytuacji zaistnienia znamion cyberprzemocy należy dodatkowo zastosować procedurę: cyberprzemoc.

Działania wobec ofiar zdarzenia

W razie upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym pierwszą reakcją szkoły i rodziców, oprócz dokumentacji dowodów, jest otoczenie opieką psychologiczno-pedagogiczną ofiary oraz zaproponowanie odpowiednich działań wychowawczych. Rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana z uwzględnieniem komfortu psychicznego dziecka – ofiary sekstingu, z jego poszanowaniem.

Działania wobec świadków

Jeśli przypadek sekstingu zostanie upowszechniony w środowisku rówieśniczym, np. poprzez media społecznościowe czy MMS, wśród uczniów tej samej szkoły lub klasy lub publikację na portalu społecznościowym, szkoła podejmuje działania wychowawcze, uświadamiające

negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się na dotkliwe kary osób, które go stosują.

Współpraca z policją i sądami rodzinnymi

W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (co jest wykroczeniem ściganym z urzędu) kierownictwo szkoły powiadamia o tym zdarzeniu policję lub sąd rodzinny, prokuraturę.

Współpraca ze służbami społecznymi, placówkami specjalistycznymi

Kontakt ofiar z placówkami specjalistycznymi może okazać się konieczny w indywidualnych przypadkach. O skierowaniu do nich decyzję powinien podjąć psycholog/pedagog szkolny wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi ofiary.

3.3. Procedura podejmowania interwencji w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika Zespołu Szkół Publicznych

1. Krzywdzenie przez pracownika może przybrać różne formy:

- a) przestępstwo na szkodę dziecka (np. przemoc fizyczna, psychiczna, znęcanie się, wykorzystywanie seksualne),
- b) negatywne zachowania względem dziecka (np. ośmieszanie, dyskryminowanie, ignorowanie potrzeb i problemów dziecka, nadmierna krytyka, stawianie wymagań znacznie wykraczających poza podstawę programową oraz kryteria ocen zachowania, oczernianie dziecka i jego środowiska rodzinnego).

2. W przypadku zauważenia, że dziecko jest krzywdzone przez pracownika szkoły, należy zgłosić ten fakt Dyrektorowi szkoły, a następnie sporządzić notatkę służbową ze zdarzenia i przedłożyć w sekretariacie szkoły.

3. W przypadku posiadania wiedzy na temat krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły każda osoba dorosła (w tym rodzic/opiekun prawny) zobowiązany jest przekazać posiadane przez siebie informacje w formie pisemnej Dyrektorowi Szkoły i przedłożyć w sekretariacie szkoły.

4. Każdy uczeń doznający krzywdzenia ze strony pracownika szkoły bądź będący tego świadkiem, powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wybranego przez siebie, życzliwego dorosłego pracownika szkoły. Każdorazowo pracownik szkoły sporządza notatkę służbową ze zdarzenia i przedkłada w sekretariacie szkoły.

5. Każda przedłożona notatka dot. potencjalnego krzywdzenia przez pracownika szkoły zostaje zarejestrowana w rejestrze przypadków zgłoszonego naruszenia dobra małoletniego.

Wszystkie dokumenty dotyczące ujawnionego krzywdzenia dziecka przechowywane są w teczkę sprawy przechowywanej w sekretariacie szkoły.

6. Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem, którego zdarzenie dotyczy w obecności członka Zespołu Interwencyjnego. Z rozmowy sporządzony jest protokół spotkania, który zawiera wnioski, ustalenia i postanowienia mające na celu powstrzymanie dalszego krzywdzenia (możliwość zastosowania środków dyscyplinujących, np. upomnienie, nagana).

7. Dyrektor wyznacza osobę, która spotka się z krzywdzonym dzieckiem oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi, powołuje zespół do ustalenia indywidualnego planu wsparcia małoletniego.

8. Wobec nauczyciela, który swoim zachowaniem uchybił godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, Dyrektor wszczyna postępowanie dyscyplinarne.

9. W przypadku, gdy istnieje podejrzenie, że pracownik dopuścił się przestępstwa na szkodę dziecka (np. wykorzystywanie seksualne, znęcanie się psychiczne czy fizycznie), Dyrektor niezwłocznie zawiadomienia o tym Policję.

3.4. Procedura postępowania przy otrzymaniu zgłoszenia, że dziecko jest ofiarą przemocy rówieśniczej.

1. Każdy uczeń, który jest ofiarą przemocy bądź jej świadkiem powinien o tym fakcie niezwłocznie poinformować wybranego przez siebie nauczyciela.

2. Nauczyciel, który posiada wiedzę o w/w zjawisku którą niezwłocznie informuje wychowawcę zarówno potencjalnej ofiary jak i potencjalnego sprawcy przemocy.

3. Wychowawca przeprowadza rozmowę ze swoim podopiecznym (jeśli jest wychowawcą zarówno potencjalnej ofiary jak i potencjalnego sprawcy w pierwszej kolejności przeprowadza rozmowę z potencjalną ofiarą). Dokumentuje to w prowadzonej przez siebie dokumentacji.

4. Wychowawca powinien przeprowadzić dokładną rozmowę z osobą poszkodowaną oraz z dziećmi podejrzanymi o krzywdzenie swojego kolegi bądź koleżanki. Po powtórzeniu się niewłaściwego zachowania u tego samego dziecka wychowawca w porozumieniu ze szkolnym specjalistą opracowuje Plan Wsparcia Małoletniego, by wyeliminować zachowania niepożądane w grupie. Wychowawca o w/w fakcie informuje rodziców uczniów.

5. Jeżeli sytuacja nie ulegnie poprawie zespół interwencyjny w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia stosowne organy oraz informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych dzieci a także przedstawia im plan działania. Rodzicom/opiekunom prawnym dziecka będącego ofiarą - Plan Wsparcia Małoletniego, a rodzicom/opiekunom prawnym

sprawcy - środki zaradcze zapobiegające powtarzaniu się zachowań agresywnych. Członkowie Zespołu Interwencyjnego prowadzą monitoring odnośnie przestrzegania ustaleń.

6. Wobec sprawcy mogą być zastosowane konsekwencje wynikające Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (z późniejszymi zmianami) lub inne środki/działania zaproponowane przez Zespół Interwencyjny.

3.5. Procedura postępowania przy otrzymaniu zgłoszenia, że dziecko jest ofiarą przemocy poza szkołą:

1. Nauczyciel, który posiada wiedzę o krzywdzeniu dziecka poza szkołą niezwłocznie informuje o tym wychowawcę i Dyrektora szkoły.
2. Dyrektor powołuje Zespół Interwencyjny i przekazuje wszystkie dostępne informacje.
3. Zespół interwencyjny zapoznaje się ze sprawą i podejmuje działania mające na celu przyczynić się do rozwiązania problemu.

3.6. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

- 1) Każdy pracownik Szkoły, który podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony lub uzyska informację o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania Dyrektora Szkoły.
- 2) Wszystkie zauważone ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, należy niezwłocznie zgłosić Dyrektorowi Szkoły.
- 3) Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi istotne jest:
 - uważne wysłuchanie ucznia - bez obecności opiekunów,
 - przeprowadzenie rozmowy na temat sytuacji krzywdzenia (konkretne fakty dotyczące form przemocy, częstotliwości, nasilenia, poczucia zagrożenia),
 - W razie konieczności podjęcie działań w kierunku odizolowania osoby krzywdzonej od sprawcy przemocy.
- 4) Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy unikać błędów, którymi mogą być:
 - niewysłuchanie takiego dziecka,
 - bagatelizowanie skarg,

- umniejszanie doznanej krzywdy,
- przyjmowanie, że zdarzenie nie miało miejsca wyłącznie na podstawie wyjaśnień rodziców/opiekunów,
- pomijanie lub zniekształcanie procedur postępowania obowiązującego w Szkole, wynikające z przekonania, że one nie powinny lub nie muszą stosować się do osób niepełnosprawnych.

5) Podjęcie procedury wewnętrznej interwencji inicjuje osoba, która zauważa zachowania dziecka lub pozyskuje informacje na ten temat od samego dziecka albo od osoby, która jest świadkiem przemocy w jego rodzinie.

6) Decyzja o rozmowie z dzieckiem, w stosunku do którego istnieje podejrzenie jego krzywdzenia, podejmowana jest przez zespół powołany przez Dyrektora na wniosek osoby, która zauważa niepokojące zachowania dziecka lub pozyskuje informacje na ten temat od samego dziecka albo osoby, która jest świadkiem przemocy w jego rodzinie.

7) W przypadku stwierdzenia, że nie jest konieczne powiadomienie organów zewnętrznych, ponieważ stwierdzono, że nie jest zagrożone zdrowie, życie i dobro dziecka, wychowawca ustala i realizuje plan współpracy z rodzicami/opiekunami dziecka w celu poprawy funkcjonowania dziecka.

8) Efektywność realizacji planu, monitoruje wychowawca/pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog.

Rozdział 4

Organizacja procesu ochrony małoletnich w Zespole Szkół Publicznych w Skarszewach.

4.1. Podział obowiązków w zakresie wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”.

Wszyscy pracownicy Zespołu Szkół Publicznych postępują zgodnie z wprowadzonymi standardami oraz podejmują skuteczne działania opisane w Standardach Ochrony Małoletniego.

4.1.1. Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone:

Dyrektor szkoły:

- zatwierdza „Standardy Ochrony Małoletnich” i wdraża ich w życie zarządzeniem,
- przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka,
- podejmuje interwencję prawną, podpisuje pisma interwencyjne,

- powołuje Zespoły Interwencyjne, które opracowują Indywidualny Plan Wsparcia Małoletniego,
- w sytuacjach uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka uruchamia procedurę „Niebieska Karta”,
- w przypadku, gdy dziecko doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą, placówka powiadamia sąd lub zawiadamia prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa,
- w przypadku ryzyka zagrożenia zdrowia lub życia dziecka natychmiast zawiadamia policję,
- organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dziecka,
- prowadzi nadzór nad opracowaniem i realizacją indywidualnego planu wsparcia małoletniego,
- zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dzieci,
- uzyskuje od rodziców/prawnych opiekunów, pracowników szkoły informacje zwrotne nt. realizacji w placówce Standardów Ochrony Małoletnich,

Sekretarka:

- prowadzi rejestr zgłoszonych spraw potencjalnego krzywdzenia i uczniów mogących doświadczać przemocy,
- przekazuje zawiadomienia o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzeniu, które wpłynęły do sekretariatu Dyrektorowi oraz wychowawcy klasy,
- archiwizuje dokumenty wytworzone w procesie rozpatrywania spraw krzywdzenia w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt.

Specjaliści szkolni:

- prowadzą szkolenia w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli o przemoc, skutkach, symptomach, rozpoznawaniu jej stosowania,
- pomagają pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem krzywdzonego małoletniego,
- pracują w powołanych przez Dyrektora Zespołach Interwencyjnych oraz zajmują się opracowywaniem Indywidualnych Planów Wsparcia dziecka krzywdzonego,
- informują rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia,
- pomagają rodzicom w zrozumieniu typowych reakcji dzieci na różnorodne sytuacje,
- rekomendują rodzicom w razie potrzeby placówki specjalistyczne.

Wychowawca:

- przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy wobec ucznia,
- powiadamia dyrektora szkoły,
- może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”,
- w przypadku, gdy uczeń ma obrażenia przeprowadza go do miejsca udzielania pomocy,
- wsłuchuje się w relację dziecka, dba, by ofiara przemocy czuła się bezpiecznie,
- uczestniczy w pracy zespołu interwencyjnego,
- opracowuje wraz z zespołem plan wsparcia małoletniego,
- udziela stałego wsparcia dziecku oraz we współpracy ze specjalistami monitoruje jego sytuację w okresie późniejszym,
- monitoruje zespół klasowy, by skutki przemocy nie wpływały na sytuację szkolną dziecka,
- dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami,
- umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi.

Nauczyciele:

- przekazują wychowawcy i szkolnym specjalistom informacje o tym, że podejrzewają przemoc wobec dziecka,
- monitorują sytuację dziecka,
- mogą być osobami, które uruchamiają procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”,
- współuczestniczą w Zespołach Interwencyjnych i opracowują indywidualny plan wsparcia,
- dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.

Pielęgniarka szkolna:

- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli sytuacja tego wymaga,
- może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”,
- po ustaleniu informacji o krzywdzeniu ucznia w szkole lub poza nią niezwłocznie informuje dyrektora szkoły.

Pozostali niepedagogiczni pracownicy:

- reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami,
- zgłaszają obserwowane, niepokojące sygnały dyrektorowi szkoły,

Dodatkowo poza zadaniami dla niepedagogicznych pracowników Kadry:

- dostarczenie każdemu pracownikowi nowo zatrudnianemu do zapoznania się następujących dokumentów:

- Standardy ochrony małoletnich
- Polityka Bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych

- gromadzenie w dokumentacji pracowniczej, oprócz innych dokumentów wymaganych prawem, oświadczenia z KRK, Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli, Zaświadczenia z Rejestru Przestępców na Tle Seksualnym; a w przypadku obywateli innych krajów, wymagane oświadczenia lub zaświadczenia.

4.2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania „Standardów ochrony małoletnich”, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów jest Dyrektor szkoły. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Personel placówki zostanie przeszkolony z zakresu standardów oraz ich praktycznego stosowania. Odbędą się dwa szkolenia z tego zakresu na terenie szkoły: dla wychowawców i pozostałych nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych.
3. Wszyscy pracownicy potwierdzą udział w szkoleniu oraz poświadczą zapoznanie się ze standardami własnoręcznym podpisem.
4. W szkole zostanie powołany zespół ds. aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich, w skład którego wchodzi dyrektor lub wicedyrektor.
5. Po szkoleniu Standardy Ochrony Małoletnich są dostępne na stronie internetowej szkoły oraz w bibliotece szkolnej.

4.3. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

- 1) Koordynatorem ochrony uczniów przed krzywdzeniem jest dyrektor do spraw wychowawczych zwany dalej „koordynatorem”. W przypadku nieobecności koordynatora

jego obowiązki pełni dyrektor szkoły. Obowiązkiem koordynatora jest przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia w formie pisemnej lub ustnej.

2) Pozostałe osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu:

- nauczyciel/wychowawca,
- pielęgniarka szkolna,
- szkolni specjaliści.

2) Osobami odpowiedzialnymi za udzielanie wsparcia małoletniemu są:

- nauczyciel, który jako pierwszy pozyskał informację o zdarzeniu zagrażającym dobru małoletniego,
- wychowawca ucznia,
- szkolni specjaliści.

4.4. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1) Dokumentowanie zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru małoletniego odbywa się w następujących formach:

- notatka służbowa,
- protokół ze spotkania z rodzicami/opiekunami,
- kopia części A „Niebieskiej Karty”,
- dokumentacja potwierdzająca zgłoszenie do uprawnionych organów zewnętrznych.

2) Dokumentacja powstająca w Szkole i do niej napływająca, w tym dotycząca zgłoszenia zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, znajdują się w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt.

3) Dostęp do dokumentacji mają wyłącznie osoby uprawnione, które zobowiązane są do zachowania tajemnicy posiadanych informacji.

4) Udostępnianie dokumentacji/informacji w sprawie dziecka, w stosunku do którego istnieje uzasadnione podejrzenie jego krzywdzenia, odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

4.5. Zasady ustalania indywidualnego planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1) Dyrektor powołuje zespół do ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

2) Dyrektor powołuje zespół w skład którego każdorazowo wchodzi:

- Wychowawca,
- Specjaliści,
- nauczyciel, który jako pierwszy posiadał wiedzę o krzywdzeniu małoletniego.

3) Dyrektor wyznacza koordynatora, który niezwłocznie informuje pozostałych członków o spotkaniu zespołu. W trakcie spotkania zespół opracowuje indywidualny plan wsparcia.

4) O poczynionych ustaleniach zespół informuje Rodzica.

5) Wychowawca na bieżąco monitoruje realizację udzielanej PPP.

6) Wychowawca i pozostali członkowie zespołu na bieżąco monitoruje skuteczność podjętych działaniach wdrożonych przez zespół interwencyjny.

7) Zakończenie udzielania wsparcia następuje po dokonaniu przez zespół oceny efektywności podejmowanych działań .

4.6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym standardów ochrony małoletnich

1. Standardy ochrony małoletnich są stale dostępne zarówno na stronie internetowej szkoły jak również w bibliotece szkolnej.

2. Rodzice są zapoznawani przez wychowawców ze standardami na pierwszej wywiadówce po wprowadzeniu ich w życie oraz po każdorazowej ich modyfikacji.

4.7. Zasady i sposób udostępniania małoletnim standardów ochrony małoletnich

1) Dzieci i młodzież są zapoznawani przez wychowawców ze standardami na zajęciach z wychowawcą/ godzinie wychowawczej w ciągu miesiąca od wprowadzeniu ich w życie oraz po każdorazowej ich modyfikacji.

2) Treści do przekazania zostaną opracowane przez szkolnych specjalistów i przekazane wychowawcom w terminie do dwóch tygodni od szkoleń dla pracowników placówki. Opracowane treści uwzględnią etap rozwojowy podopiecznych (inny zakres dla uczniów klas 1-3, 4-8 oraz Szkoły Branżowej Pierwszego Stopnia).

3) Standardy ochrony małoletnich są stale dostępne zarówno na stronie internetowej szkoły jak również w bibliotece szkolnej.

4.8. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów.

1) Przegląd Standardów prowadzić będzie zespół powołany przez Dyrektora, zgodnie z częstotliwością określoną w ustawie.

- 2) Zespół dokonuje aktualizacji Standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
- 3) Zespół sporządza protokół, w którym informuje o wprowadzonych zmianach. Dalsze działania rekomendowane Dyrektorowi przez Zespół ustalone są w uzgodnieniu z Radą Pedagogiczną.
- 4) Z zaktualizowanymi Standardami zapoznawani są pracownicy Szkoły, uczniowie i rodzice uczniów, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszych Standardach.
- 5) Zaktualizowane Standardy udostępniane są na stronie internetowej Szkoły oraz w bibliotece.

Standardy ochrony małoletnich zostały wprowadzone zarządzeniem dyrektora szkoły 13.02.2024r.